

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-463/21

Від «13» липеня 2021 року

**Міністру розвитку
громад та територій України
Чернишову О. М.**

Шановний Олексію Михайловичу!

Асоціація міст України висловлює Вам подяку за участь представників Мінрегіону у Діалоговому заході АМУ з питань місцевого економічного розвитку 22-23 червня 2021 року. Окрему подяку АМУ висловлює державному експерту Директорату регіональної політики **Будику Олексію**.

За результатами Діалогового заходу АМУ підготувало та надсилає Мінрегіону перелік проблемних питань з пропозиціями щодо їх вирішення та перелік питань практичного застосування законодавства органами місцевого самоврядування. Просимо надати відповідь на вищезазначені питання, які в подальшому будуть надісланими АМУ органам місцевого самоврядування для використання в роботі.

Додатки: на 6 арк.

**З повагою
Виконавчий директор Асоціації**

О. В. Слобожан

Проблемні питання з пропозиціями щодо їх вирішення

I. ЩОДО СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ

1. Наразі актуальною нормативно-правовою базою не визначено чіткого правового статусу стратегії розвитку територіальних громад. Статтею 143 Конституції України визначено обов'язок територіальних громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування затверджувати програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролювати їх виконання.

Відповідно до статті 27 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» серед повноважень виконавчих органів місцевих рад є підготовка програм соціально-економічного та культурного розвитку сіл, селищ, міст, цільових програм з інших питань самоврядування, подання їх на затвердження ради, організація їх виконання; подання раді звітів про хід і результати виконання цих програм. Водночас статтею 16 Закону України «Про засади державної регіональної політики визначено, що місцеві ради можуть розробляти та затверджувати з урахуванням Державної стратегії регіонального розвитку України стратегії розвитку міст, селищ та сіл. Отже наразі існує обов'язок із розробки лише програм економічного та соціального розвитку територіальних громад.

Пропозиції

Необхідно структурувати у профільному законодавстві статус стратегії розвитку територіальної громади як основного документу згідно якого приймаються економічні та політичні рішення на місцевому рівні.

2. Відсутність рекомендацій та покрокових інструкцій, що б визначали формальні показники – строки, зміст стратегій розвитку територіальних громад, інші кількісні та якісні показники тощо. Наразі розроблення стратегій розвитку регламентовано лише на регіональному рівні Порядком розроблення регіональних стратегій розвитку і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації зазначених регіональних стратегій і планів заходів, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2015 р. № 932.

Таким чином виникає ситуація, коли органи місцевого самоврядування наразі залучають зовнішніх консультантів, представників проектів міжнародної технічної допомоги тощо. Це в свою чергу приводить до неоднорідності фінальних документів, що є надзвичайно важливими для забезпечення сталого розвитку територіальних громад.

Пропозиції

Необхідно розробити Методичні рекомендації щодо розроблення стратегій розвитку територіальних громад і планів заходів з їх реалізації, а також проведення моніторингу та оцінки результативності стратегій розвитку територіальних громад і планів заходів.

2. Наразі існує проходження стратегічної екологічної оцінки при розробці та внесенні змін до документів планування стратегічного розвитку територіальних громад. Стратегічна екологічна оцінка концептуально задумувалась як інструмент для реалізації концепції сталого розвитку території через врахування екологічних аспектів у процесах ухвалення рішень політичного, економічного й соціального характеру на місцевому рівні. Водночас на практиці висока вартість та значна тривалість проходження стратегічної екологічної оцінки не приносить очікуваних результатів, а лише затягує процес розроблення документів стратегічного планування.

Пропозиції

Необхідне внесення змін до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» щодо відміни проведення стратегічної екологічної оцінки проектів Програм соціального і економічного розвитку територіальних громад, які розробляються та приймаються місцевими радами на період від одного до трьох років.

II. ЩОДО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

1. Недостатньо ефективне використання коштів державного фонду регіонального розвитку та складність отримання фінансування невеликим територіальним громадам. Також багато територіальні громади, створені відповідно до зміни адміністративно-територіального устрою перебувають на етапі інституційного становлення та мають проблеми із виконанням дохідної частини місцевих бюджетів, що у свою чергу значно понижує шанси на здійснення співфінансування програм та проектів регіонального розвитку.

Пропозиції

У 2022 році спрямувати 30% коштів ДФРР бюджетам сільських, селищних, міських територіальних громад у вигляді субвенції пропорційно їх площі та кількості сільського населення, з рівною вагою обох цих факторів, на реалізацію програм і проектів регіонального розвитку згідно з програмами соціально-економічного розвитку відповідних сільських, селищних, міських територіальних громад. Зважаючи на те, що зазначені кошти розподілятимуться між 1469 територіальними громадами та будуть спрямовуватися у тому числі на

об'єкти, передані з районного рівня, пропонується спрямувати саме 30% коштів, а не 20 – як передбачено законопроектом 4200 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підвищення ефективності використання коштів державного фонду регіонального розвитку».

III. ЩОДО РЕФОРМИ МІСТОБУДУВАННЯ

1. Законопроект 5655 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування сфери містобудівної діяльності» передбачає надати право замовникам будівництва самостійно визначити особу, яка здійснюватиме містобудівний контроль, зокрема це і може бути суб'єкт господарювання (стаття 38-4 ЗУ «Про регулювання містобудівної діяльності»). Органи місцевого самоврядування здійснюватимуть контроль лише щодо об'єктів самочинного будівництва та у випадках, якщо замовник будівництва вибере його органом з містобудівного контролю. Таким чином органи державної влади та місцевого самоврядування усуваються від містобудівного контролю.

Пропозиції

Необхідно надати контрольні функції щодо об'єктів класу наслідків СС1, СС2 та СС3 на всій території територіальної громади (за винятком вказаної компетенції ДІАМ) на всіх етапах будівництва із правом реагувати на порушення з боку юридичних осіб.

2. Законопроект №5655 вносяться зміни до Закону України «Про нотаріат» та інших нормативно-правових актів зазначених у Законопроекті, що деталізують роль нотаріусів та не надавати нотаріусам можливості здійснення реєстраційних функцій у сфері містобудівної діяльності. На відміну від реєстрації речових прав на нерухоме майно, надання дозволів на ведення будівництва передбачає окрему фахову компетенцію. Надання нотаріусам повноважень із державної реєстрації у сфері містобудівної діяльності означатиме фактичне скасування ролі містобудівних умов та обмежень та приведе до початку будівництва за декларативним принципом.

Також існує необхідність визначення обов'язковості надання адміністративних послуг у сфері містобудівної діяльності за територіальним принципом.

3. Законопроект 5655 передбачено надання права замовникам будівництва на власний розсуд визначити уповноважену особу, яка здійснюватиме містобудівний контроль, зокрема це і може бути суб'єкт господарювання. Органи місцевого самоврядування здійснюватимуть контроль

лише щодо об'єктів самочинного будівництва та у випадках, якщо замовник будівництва вибере його органом з містобудівного контролю. Таким чином органи державної влади та місцевого самоврядування усуваються від містобудівного контролю. Також пропонується надання нотаріусам повноважень із державної реєстрації у сфері містобудівної діяльності.

Пропозиції

Необхідно надати контрольні функції щодо об'єктів класу наслідків СС1, СС2 та СС3 на всій території територіальної громади (за винятком виключної компетенції ДІАМ щодо об'єктів ССР) на всіх етапах будівництва. Надати функції із державної реєстрації у сфері містобудівної діяльності виключно посадовим особам ОМС через ЦНАП.

Перелік питань практичного застосування законодавства органами місцевого самоврядування

I. ЩОДО СТРАТЕГІЧНОГО ПЛАНУВАННЯ

1. Яким чином законодавчо врегульовані правовий статус функціонування центрів креативної економіки та технопарків?

2. У разі прийняття законопроекту 5323 «Про внесення змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики» не визначено статус уже прийнятих стратегіями розвитку територіальних громад. Чи необхідно буде здійснення їх приведення у відповідність або ж вони втрачатимуть чинність?

3. Недостатньо зрозуміло, яку кваліфікацію повинні мати виконавці звіту про стратегічну екологічну оцінку відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»?

4. Чи мають повноваження на здійснення стратегічної екологічної оцінки посадові особи місцевого самоврядування, чи виконавця такої послуги потрібно обирати шляхом конкурсного відбору, враховуючи його кваліфікацію?

II. ЩОДО РЕФОРМИ МІСТОБУДУВАННЯ

1. Якою є процедура згідно законопроекту 5655 за якою посадові особи органів місцевого самоврядування з питань містобудівного контролю зможуть фізично потрапити на об'єкт будівництва для здійснення його огляду та визначення невідповідності об'єкта проектній документації?

2. Яким чином згідно законопроекту 5655 здійснюватимуться виміри посадовими особами органів місцевого самоврядування з питань містобудівного контролю щодо виявлення відхилення від фізичних параметрів визначених у проектній документації?

3. Якою згідно законопроекту 5655 є процедура виявлення самочинного будівництва посадовими особами органів сільських, селищних, міських рад з питань містобудівного контролю?

4. Яким згідно законопроекту 5655 є порядок та за чий рахунок здійснюється знесення об'єктів самочинного будівництва у разі наявності відповідного судового рішення?

5. Яким згідно законопроекту 5655 є порядок доступу посадових осіб органів сільських, селищних, міських рад з питань містобудівного контролю у разі здійснення містобудівного контролю іншою уповноваженою особою?

6. Чи передбачена можливість щодо розгляду містобудівної документації в дистанційному режимі через телекомунікаційні засоби зв'язку та мережу Інтернет?